

P r a c e b a d a w c z e

**PIERWSZORAZOWE HOSPITALIZACJE Z POWODU
PSYCHOZ ALKOHOLOWYCH W LATACH 1960, 1970,
1980 I 1988 – ROZPOWSZECHNIENIE, DIAGNOSTYKA
I LECZENIE, A ŚREDNIE REJESTROWANE SPOŻYCIE
ALKOHOLU**

**Badania na materiale Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie
Chorych w Pruszkowie**

Zenon Kulka

Klinika Psychiatrii Sądowej
Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

**FIRST HOSPITALIZATIONS OF ALCOHOL PSYCHOSES IN THE YEARS 1960, 1970, 1980,
AND 1988 - PREVALENCE, DIAGNOSTICS, AND TREATMENT - AND THE AVERAGE REGI-
STERED ALCOHOL CONSUMPTION. STUDY BASED ON THE RECORDS OF THE PSYCHIA-
TRIC HOSPITAL IN PRUSZKÓW.**

ABSTRACT – First time hospitalizations of patients with alcohol psychoses have for many years provided a basis for estimating alcohol consumption level in Poland. The aim of this study was to evaluate prevalence, diagnostics, and treatment of alcohol psychoses cases, hospitalized for the first time during the years 1960, 1970, 1980, and 1988 at the Psychiatric Hospital in Pruszków, and to determine correlation of these cases to the average registered alcohol consumption, expressed as the volume of 100% alcohol drunk per capita. Using a specially designed questionnaire, composed of sociodemographic and clinical sections, 690 medical records of persons treated in the years 1960 (n=510); 1970 (n=142); 1980 (n=234), and 1988 (n=263) were analyzed. In these years the average registered alcohol consumption in Poland was 3.8, 5.1, 8.4, and 8.0 liters of pure alcohol respectively, and the catchment area of the hospital remained essentially the same. The main indication for the first time admission to the hospital of alcohol psychoses was delirium tremens, and its share in them rose over these 38 years from 84 to 94%. Other alcohol psychoses accounted usually for less than 10% of the first admissions – with the percentage of alcoholic

hallucinoses steadily declining. The patients were predominantly (90%) male physical workers, aged 30 to 49 years, with elementary or vocational education. It was found that the average alcohol consumption level correlates better with the number of delirium tremens cases, than with the overall number of alcohol psychoses and, therefore, the first admission cases of delirium could better serve in assessments of alcohol consumption levels.

Key words: average alcohol consumption, alcohol psychoses, delirium tremens, diagnostics, treatment.

WSTĘP

Zwiększenie spożycia napojów alkoholowych, zwłaszcza wysokoprocentowych, powoduje narastanie liczby ujemnych skutków zdrowotnych i społecznych. Wśród szkód zdrowotnych do najczęstszych należą: uzależnienie od alkoholu, psychozy alkoholowe, marskość wątroby i ostre zatrucia alkoholem, samobójstwa. Wieloletnie statystyki dotyczące powyższych szkód zdrowotnych i statystyki rejestrowanego spożycia napojów alkoholowych wykazują korelacje. Zwiększenie lub zmniejszenie spożycia napojów alkoholowych współwystępują ze zwiększeniem lub zmniejszeniem liczby szkód zdrowotnych. Wysoki wskaźnik korelacji wynoszący 0,97 (przy użyciu testu Pearsona) stwierdzono między rejestrowanym średnim spożyciem napojów alkoholowych na jednego mieszkańca w Polsce w przeliczeniu na alkohol 100% (tabele 1 i 2) a pierwszorazowymi przyjęciami do szpitali psychiatrycznych z powodu psychoz alkoholowych (tabela 3)(2).

TABELA 1

Spożycie napojów alkoholowych w litrach (w przeliczeniu na alkohol 100%) na jednego mieszkańca Polski w wybranych latach

Rok	Spożycie napojów w litrach na jednego mieszkańca			Średnie spożycie alkoholu na 1 mieszkańca (w litrach 100% alkoholu)
	Wódka	Wino	Piwo	Ogółem
1960	6,0	4,5	22,8	3,8
1970	8,2	5,7	31,6	5,1
1980	14,8	10,1	30,4	8,4
1988	11,4	7,7	30,8	6,8

TABELA 2

Struktura spożycia napojów alkoholowych w Polsce w wybranych latach (w procentach)

Rok	Wódka	Wino	Piwo
1960	62,4	14,8	22,8
1970	63,1	13,7	23,2
1980	70,6	15,0	14,4
1988	67,5	14,2	18,3